

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af lov om universiteter (universitetsloven), lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner og lov om maritime uddannelser
(Virtuel udveksling)

§ 1

I lov om universiteter (universitetsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 778 af 7. august 2019, som ændret ved § 3 i lov nr. 363 af 9. marts 2021 og § 1 i lov nr. 492 af 15. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. I § 3 a indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:

»Stk. 7. Dele af uddannelser omfattet af stk. 1, der gennemføres ved en udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, eller stk. 2 kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.«

Stk. 7 bliver herefter stk. 8.

2. I § 3 a, stk. 7, 1. pkt., der bliver stk. 8, 1. pkt., ændres »stk. 1-6« til: »stk. 1-7«, og efter »udstedelse af eksamensbevis« indsættes: », og kan fastsætte regler om virtuel udveksling efter stk. 7«.

§ 2

I lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1343 af 10. december 2019, som ændret ved § 1 i lov nr. 363 af 9. marts 2021, lov nr. 2622 af 28. december 2021 og § 2 i lov nr. 492 af 15. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 10 indsættes i *kapitel 3*:

»§ 10 a. Dele af uddannelser efter §§ 8-10, der gennemføres ved en udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om virtuel udveksling efter stk. 1.«

UDKAST

§ 3

I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 787 af 8. august 2019, som ændret ved § 4 i lov nr. 492 af
15. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 9 c indsættes:

»§ 9 d. Uddannelsesinstitutionen kan tilrettelægge den enkelte uddan-
nelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mu-
lighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

Stk. 2. Dele af uddannelser, der gennemføres ved en uddannelsesinstitu-
tion i udlandet som led i en udvekslingsaftale, kan gennemføres helt eller
delvist virtuelt.«

2. I § 10 indsættes efter stk. 5 som et nyt stykke:

»*Stk. 6.* Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om
virtuel udveksling efter § 9 d, stk. 2.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

§ 4

I lov om maritime uddannelser, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 781 af 8. august
2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 363 af 9. marts 2021 og § 3 i lov nr. 492
af 15. maj 2023, foretages følgende ændringer:

1. Efter § 11 f indsættes:

»§ 11 g. Dele af uddannelser efter §§ 11 c-11 e, der gennemføres ved en
udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, kan gen-
nemføres helt eller delvist virtuelt.

Stk. 2. Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om vir-
tuel udveksling efter stk. 1.«

§ 5

Loven træder i kraft den 1. januar 2024.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Virtuel udveksling
 - 2.1. Universiteter
 - 2.1.1. Gældende ret
 - 2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.2. Erhvervsakademier og professionshøjskoler
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.3. Videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
 - 2.4. Maritime uddannelsesinstitutioner
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
5. Administrative konsekvenser for borgerne
6. Klimamæssige konsekvenser
7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser
8. Forholdet til EU-retten
9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
10. Sammenfattende skema

1. Indledning

De videregående uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område har i mange år indgået aftaler om gensidig udveksling af studerende med udenlandske uddannelsesinstitutioner.

Udvekslingen er indtil nu foregået på traditionel vis, hvor en studerende optaget på en dansk uddannelsesinstitution indskrives i en afgrænset periode på en udenlandsk uddannelsesinstitution, og hvor en studerende optaget på en udenlandsk uddannelsesinstitution indskrives i en afgrænset periode på en dansk uddannelsesinstitution.

Ved udformningen af de gældende regler om udveksling blev der ikke taget højde for den senere teknologiske udvikling, der kan gøre det muligt for studerende at følge fag og fagelementer på en uddannelsesinstitution i et andet land end der, hvor den studerende aktuelt opholder sig. De gældende regler tager derfor udgangspunkt i, at udveksling indebærer, at studerende på en dansk uddannelse, som gennemfører en del af uddannelsen i udlandet som led i udveksling, tager fysisk ophold i det andet land.

Digital udvikling og perioderne med coronarestriktioner har medført en stigende interesse for andre former for udveksling, herunder med virtuelle elementer, som et alternativ eller et supplement til traditionel, fysisk studenterudveksling.

Udveksling betegnes undertiden også som mobilitet.

Der har fra de videregående uddannelsesinstitutioner været udtrykt ønske om at kunne indgå aftaler om mere fleksible udvekslingsforløb, som der også opfordres til i forordningen om EU-programmet Erasmus+ 2021-2027.

Alle de videregående uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område bør som udgangspunkt have de samme muligheder, og disse muligheder bør fastlægges i klare hjemmelsbestemmelser, der tager højde for den teknologiske udvikling.

Med dette lovforslag foreslås det derfor, at de videregående uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område får mulighed for at indgå udvekslingsaftaler med udenlandske uddannelsesinstitutioner, hvori det indgår, at udvekslingen kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Det foreslåede indebærer, at virtuel udveksling vil kunne indgå i udvekslingsaftaler, som indgås mellem to eller flere uddannelsesinstitutioner, der selv har initieret samarbejdet, samt i udvekslingsaftaler, som f.eks. indgås

UDKAST

inden for rammerne af eller med tilskud fra relevante EU-programmer eller det fællesnordiske samarbejde m.v. Der vil herunder kunne være mulighed for at kombinere virtuel og fysisk udveksling.

Det foreslås endvidere, at uddannelses- og forskningsministeren vil kunne fastsætte nærmere regler om virtuel udveksling. Det forventes herunder, at der vil blive fastsat regler om rammer for tilrettelæggelsen af virtuel udveksling og om kvalitetssikring i den forbindelse.

Forslaget har ikke til hensigt at ændre mulighederne for fysisk udveksling af studerende mellem uddannelsesinstitutioner på tværs af landegrænser.

Endvidere har forslaget ikke til hensigt at ændre på de omhandlede uddannelsesinstitutioners mulighed for i øvrigt at tilrettelægge deres undervisning, herunder i forhold til brug af virtuelle undervisningsmidler.

2. Virtuel udveksling

2.1. Universiteter

2.1.1. Gældende ret

Universitetet kan udbyde følgende forskningsbaserede heltidsuddannelser, som er selvstændige, afrundede uddannelsesforløb: Bacheloruddannelse på 180 ECTS-point, akademisk overbygningsuddannelse på 60 ECTS-point, kandidatuddannelse på 120 ECTS-point og ph.d.-uddannelse på 180 ECTS-point. Der henvises til § 4, stk. 1, nr. 1-4, i lov om universiteter (universitetsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 778 af 7. august 2019.

60 ECTS-point svarer til 1 års heltidsstudier, jf. universitetslovens § 4, stk. 2.

Universitetsloven indeholder ikke en definition på udveksling, herunder studenterudveksling, eller udvekslingsaftaler, men det forudsættes i forarbejderne til loven, at der kan indgås aftaler om gensidig udveksling af studerende med udenlandske universiteter. Der henvises til Folketingstidende, A, L 125 som fremsat, side 2828-2829.

Med lov nr. 634 af 14. juni 2011 om ændring af universitetsloven, lov om teknologioverførsel m.v. ved offentlige forskningsinstitutioner og lov om almene boliger m.v. (Opfølgning på evaluering af universitetsloven, internationale uddannelsessamarbejder og selskabsdannelse ved udbud af uddannelse i udlandet m.v.) blev der med en ny § 3 a fastlagt bestemmelser om universiteternes internationale samarbejder.

UDKAST

Det følger således af universitetslovens § 3 a, stk. 1, at universitetet i samarbejde med et eller flere udenlandske universiteter kan udbyde hele eller dele af uddannelser efter § 3 i udlandet. Uddannelsernes enkelte dele gennemføres ved universitetet og ved et eller flere af de udenlandske universiteter. Delene, der gennemføres ved de udenlandske universiteter, kan være valgfrie eller obligatoriske. Gennemføres hele uddannelsen i udlandet, kan universitetet lade det udenlandske universitet udbyde uddannelsen, hvis det sker i samarbejde med det danske universitet.

Herudover følger det af universitetslovens § 3 a, stk. 2, at universitetet i samarbejde med udenlandske universiteter kan udbyde uddannelser efter § 4, stk. 1, nr. 3, som led i EU-studieprogrammer om Erasmus Mundus, hvor uddannelsens enkelte dele gennemføres ved universitetet og ved et eller flere af de udenlandske universiteter efter aftale mellem de pågældende universiteter (Erasmus Mundus-kandidatuddannelser).

Universitetslovens § 4, stk. 1, nr. 3, omhandler kandidatuddannelser.

Efter universitetslovens § 3 a, stk. 3, skal universitetet sørge for, at dets uddannelser efter stk. 1 og 2 er omfattet af en kvalitetssikring enten i Danmark efter reglerne i lov om akkreditering af videregående uddannelsesinstitutioner eller i udlandet efter udenlandske kvalitetssikringssystemer. Det er dog et krav, at den kvalitetssikringsinstitution, der vælges, er optaget i European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR) eller på anden måde anses for at være internationalt anerkendt. Vælges en udenlandsk kvalitetssikring, foretages den efterfølgende godkendelse af uddannelsen af uddannelses- og forskningsministeren.

Det er fastlagt i § 3 a, stk. 4, at der ikke er krav om særskilt kvalitetssikring i de tilfælde, hvor de dele, der gennemføres ved det udenlandske universitet, er valgfrie eller allerede er omfattet af den danske akkreditering.

Efter universitetslovens § 3 a, stk. 5, er studerende, der er optaget ved det danske universitet, i perioden, hvor de er indskrevet på et udenlandsk universitet, omfattet af reglerne for det udenlandske universitet og ikke af universitetsloven. Studerende, der er optaget ved et udenlandsk universitet, er i den periode, hvor de er indskrevet ved det danske universitet, omfattet af universitetsloven.

For så vidt angår eksamensbeviser, fastlægges det i universitetslovens § 3 a, stk. 6, at universitetet kan udstede dansk eksamensbevis til studerende, som i udlandet har gennemført en uddannelse efter stk. 1 eller 2. Universitetet kan udstede eksamensbevis til studerende, der har gennemført dele af deres

uddannelse ved universitetet uden at have været optaget på det pågældende universitet, jf. stk. 1 og 2.

Efter § 3 a, stk. 7, fastsætter ministeren regler om udbud og gennemførelse af uddannelser efter § 3 a, stk. 1-6, herunder om udstedelse af eksamensbevis. Ministeren kan i den forbindelse fravige lovens bestemmelser om uddannelse og studienævn.

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den digitale udvikling og perioderne med restriktioner som følge af coronapandemien har medført en stigende interesse for virtuel udveksling som et alternativ eller et supplement til traditionel, fysisk studenterudveksling.

Denne udvikling afspejles også i forordningen om EU-programmet Erasmus+ 2021-2027, som opfordrer til øget brug af virtuel læring og virtuelt samarbejde.

Universiteterne har udtrykt ønske om også at kunne indgå aftaler om mere fleksible udvekslingsforløb, som der bl.a. lægges op til med Erasmus+-programmet.

Ministeriet vurderer, at studerende kan få mere viden og forståelse for internationale forhold og andre kulturer ved at gennemføre en del af en videregående uddannelse på en uddannelsesinstitution i udlandet.

Herudover vurderer ministeriet, at forbedrede muligheder for at indgå udvekslingsaftaler med uddannelsesinstitutioner i udlandet kan understøtte de videregående uddannelsesinstitutioners vidensudveksling på tværs af grænser og styrke kvaliteten af uddannelserne.

Endelig vurderes det, at virtuel udveksling vil kunne give studerende, som f.eks. på grund af fysiske, sundhedsmæssige eller familiære forhold har svært ved at deltage i fysisk udveksling, bedre muligheder for at gennemføre uddannelseselementer på udenlandske uddannelsesinstitutioner.

Det foreslå på den baggrund, at der i universitetslovens § 3 a indsættes et stk. 7, hvorefter dele af uddannelser omfattet af stk. 1, der gennemføres ved en udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, eller stk. 2 vil kunne gennemføres helt eller delvist virtuelt.

UDKAST

Forslaget vil således indebære, at studerende ved brug af digitale hjælpemidler m.v. vil kunne gennemføre elementer af en uddannelse ved en institution i udlandet, uden at den studerende fysisk opholder sig i det land, hvor uddannelsesinstitutionen er hjemmehørende.

Det er ikke hensigten, at virtuel udveksling skal afløse traditionel, fysisk udveksling, men at virtuel udveksling vil kunne supplere og understøtte fysisk udveksling, f.eks. ved at kombinere forløb med begge former for udveksling.

Den del af en uddannelse, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske institution og en institution i udlandet, vil dermed også som følge af det foreslåede kunne gennemføres som såkaldt ”blended learning”, hvor en del af uddannelsesforløbet gennemføres virtuelt, mens den resterende del af forløbet gennemføres fysisk ved fremmøde ved institutionen i udlandet.

Det er med forslaget ikke hensigten at ændre på de studerendes muligheder for på eget initiativ at indgå aftale om at gennemføre en del af uddannelsen i udlandet. Med henblik på at kunne følge kvaliteten og omfanget af de uddannelsesdele, der gennemføres virtuelt, foreslås det dog, at muligheden for virtuel udveksling alene vil kunne omfatte uddannelsesdele, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske uddannelsesinstitution og en institution i udlandet.

De studerende vil som hidtil – uanset om der er tale om et rent virtuelt udvekslingsforløb eller ”blended learning” – være indskrevet på den udenlandske institution, hvor udvekslingsforløbet gennemføres.

Det foreslås endvidere at indsætte en tilføjelse i § 3 a, stk. 7, der bliver stk. 8, der indebærer, at ministeren kan fastsætte regler om virtuel udveksling efter den foreslåede § 3 a, stk. 7, jf. dette lovforslags § 1, nr. 1.

Det forventes, at ministeren på den baggrund vil fastsætte regler, der tilpasser gældende bekendtgørelsesregler til den foreslåede mulighed for at indgå udvekslingsaftaler, hvorunder dele af uddannelser vil kunne gennemføres helt eller delvist som virtuel udveksling.

Der forventes herunder, at der vil blive fastsat regler om rammer for tilrettelæggelsen af virtuel udveksling og om kvalitetssikring i den forbindelse. Der vil også kunne fastsættes regler om andre lignende forhold.

2.2. Erhvervsakademier og professionshøjskoler

2.2.1. Gældende ret

Uddannelses- og forskningsministeren tilrettelægger erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser i et samordnet videregående uddannelsessystem. Formålet med et samordnet videregående uddannelsessystem er at sikre praksisnære uddannelser, der på et internationalt niveau imødekommer behovet for kvalificeret arbejdskraft i den private og den offentlige sektor, og hvis videngrundlag er karakteriseret ved erhvervs- og professionsbaseret samt udviklingsbaseret. Der henvises til § 1 i bekendtgørelse af lov nr. 1343 af 10. december 2019 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (herefter LEP-loven).

Institutioner, der udbyder erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, skal tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet. Der henvises til § 8 i LEP-loven.

Det følger af LEP-lovens § 9, stk. 1, at en institution efter aftale med en eller flere udenlandske institutioner kan tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen kan gennemføres ved anerkendte udenlandske institutioner.

Endelig kan uddannelses- og forskningsministeren efter LEP-lovens § 10 tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen skal gennemføres ved en eller flere anerkendte udenlandske institutioner.

Institutioner, der udbyder erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, skal fastsætte regler i studieordningens institutionsdel som angiver, hvilke dele af uddannelsen den studerende har mulighed for at gennemføre i udlandet, jf. § 9, samt regler, der knytter sig hertil, herunder regler om forhåndsmerit. Der henvises til § 21, stk. 2, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 2672 af 28. december 2021 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (LEP-bekendtgørelsen).

Det følger af LEP-bekendtgørelsen § 22, stk. 3, 1. pkt., at studerende ved en erhvervsakademi- eller professionsbacheloruddannelse ved forhåndsgodkendelse af studieophold i Danmark eller udlandet har pligt til efter endt studieophold at dokumentere det godkendte studieopholds gennemførte uddannelseselementer.

Det fremgår af lovens forarbejder, at mange flere danske studerende skal tage uddannelsesophold i udlandet, og at studerende gennem udlandsophold

får international indsigt og større forståelse af andre kulturer, ligesom studerende, der har gennemført et ophold i udlandet, er en vigtig kilde til ny viden, kvalitet og internationalt udsyn. Der henvises til Folketingstidende 2007-08 (2. samling), A, L 25 som fremsat, side 806.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den digitale udvikling og perioderne med restriktioner som følge af coronapandemien har medført en stigende interesse for virtuel udveksling som et alternativ eller et supplement til traditionel, fysisk studenterudveksling.

Denne udvikling afspejles også i forordningen om EU-programmet Erasmus+ 2021-2027, som opfordrer til øget brug af virtuel læring og virtuelt samarbejde.

Professionshøjskoler og erhvervsakademier har udtrykt ønske om også at kunne indgå aftaler om mere fleksible udvekslingsforløb, som der bl.a. lægges op til med Erasmus+-programmet.

Ministeriet vurderer, at studerende kan få mere viden og forståelse for internationale forhold og andre kulturer ved at gennemføre en del af en videregående uddannelse på en uddannelsesinstitution i udlandet.

Herudover vurderer ministeriet, at forbedrede muligheder for at indgå udvekslingsaftaler med uddannelsesinstitutioner i udlandet kan understøtte de videregående uddannelsesinstitutioners vidensudveksling på tværs af grænser og styrke kvaliteten af uddannelserne.

Endelig vurderes det, at virtuel udveksling vil kunne give studerende, som f.eks. på grund af fysiske, sundhedsmæssige eller familiære forhold har svært ved at deltage i fysisk udveksling, bedre muligheder for at gennemføre uddannelseselementer på udenlandske uddannelsesinstitutioner.

Det foreslås på den baggrund, at der i LEP-loven indsættes et nyt § 10 a, stk. 1, hvorefter dele af uddannelser efter §§ 8-10, der gennemføres ved en udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, vil kunne gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Forslaget vil således indebære, at studerende ved brug af digitale hjælpemidler m.v. vil kunne gennemføre elementer af en uddannelse ved en institution i udlandet, uden at den studerende fysisk opholder sig i det land, hvor uddannelsesinstitutionen er hjemmehørende.

Det er ikke hensigten, at virtuel udveksling skal afløse traditionel, fysisk udveksling, men at virtuel udveksling vil kunne supplere og understøtte fysisk udveksling, f.eks. ved at kombinere de to former i et samlet forløb.

Den del af en uddannelse, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske institution og en institution i udlandet, vil dermed også som følge af det foreslåede kunne gennemføres som såkaldt ”blended learning”, hvor en del af uddannelsesforløbet gennemføres virtuelt, mens den resterende del af forløbet gennemføres fysisk ved fremmøde ved institutionen i udlandet.

Det er med forslaget ikke hensigten at ændre på de studerendes muligheder for på eget initiativ at indgå aftale om at gennemføre en del af uddannelsen i udlandet i form af et relevant uddannelses- eller praktikforløb i udlandet. Med henblik på at kunne følge kvaliteten og omfanget af de uddannelsesdele, der gennemføres virtuelt, foreslås det dog, at muligheden for virtuel udveksling alene vil kunne omfatte uddannelsesdele, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske uddannelsesinstitution og en institution i udlandet.

Udvekslingsforløb, som ikke gennemføres som led i en udvekslingsaftale, vil derfor som hidtil skulle gennemføres som fysiske udvekslingsforløb.

Det foreslås endvidere, at der i LEP-loven indsættes et nyt § 10 a, stk. 2, der indebærer, at uddannelses- og forskningsministeren vil kunne fastsætte regler om virtuel udveksling efter den foreslåede § 10 a, stk. 1, jf. dette lovforslags § 2, nr. 1.

Det forventes, at ministeren på den baggrund vil fastsætte regler, der tilpasser gældende bekendtgørelsesregler til den foreslåede mulighed for at indgå udvekslingsaftaler, hvorunder dele af uddannelser vil kunne gennemføres helt eller delvist som virtuel udveksling.

Der forventes herunder, at der vil blive fastsat regler om rammer for tilrettelæggelsen af virtuel udveksling og om kvalitetssikring i den forbindelse. Der vil også kunne fastsættes regler om andre lignende forhold.

2.3. Videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område

2.3.1. Gældende ret

Uddannelses- og forskningsministeren beslutter efter samråd med institutionen, hvilke uddannelser institutionen skal udbyde. Der henvises til § 9, stk.

UDKAST

1, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. 787 af 8. august 2019.

De videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og
Forskningsministeriets område udbyder aktuelt blandt andet bachelor- og
kandidatuddannelser.

I henhold til § 10, stk. 1, i lov om videregående kunstneriske uddannelses-
institutioner fastsætter uddannelses- og forskningsministeren regler om bl.a.
uddannelsernes indhold og varighed, eksaminer, prøver og bedømmelser,
adgang til uddannelserne, ansættelse af lærere og videnskabelige medarbej-
dere, erhvervelse af doktorgrader, klager til institutionen fra studerende i
forbindelse med eksaminer og prøver, udvælgelse af talentfulde studerende,
der kan deltage i ekstra uddannelsesaktiviteter, udstedelse af eksamensbevi-
ser, der kan påføres udmærkelse og anerkendelse, samt om udbud af enkelt-
fag m.v.

Uddannelses- og forskningsministeren fastsætter efter lovens § 10, stk. 2,
regler om afgørelse om merit m.v.

Lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner indeholder
ikke en definition på eller bestemmelser om udveksling, herunder studen-
terudveksling, eller udvekslingsaftaler, men det forudsættes i regler udstedt
i medfør af loven, at studerende kan gennemføre studieophold i udlandet.
Der henvises til § 19, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 27 af 13. januar 2020 om
videregående kunstneriske uddannelser på Uddannelses- og Forskningsmi-
nisteriets område. Efter bestemmelsen har den studerende ved forhåndsgod-
kendelse af studieophold i Danmark eller udlandet pligt til efter endt studie-
ophold at dokumentere det godkendte studieopholds gennemførte og bestå-
ede uddannelseselementer.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den digitale udvikling og perioderne med restriktioner som følge af corona-
pandemien har medført en stigende interesse for virtuel udveksling som et
alternativ eller et supplement til traditionel, fysisk studenterudveksling.

Denne udvikling afspejles også i forordningen om EU-programmet Eras-
mus+ 2021-2027, som opfordrer til øget brug af virtuel læring og virtuelt
samarbejde.

Det er ministeriets opfattelse, at de videregående uddannelsesinstitutioner,
herunder de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, på Uddan-
nelses- og Forskningsministeriets område bør have de samme muligheder

UDKAST

for også at kunne indgå aftaler om mere fleksible udvekslingsforløb, som der bl.a. lægges op til med Erasmus+-programmet.

Ministeriet vurderer, at studerende kan få mere viden og forståelse for internationale forhold og andre kulturer ved at gennemføre en del af en videregående uddannelse på en uddannelsesinstitution i udlandet.

Herudover vurderer ministeriet, at forbedrede muligheder for at indgå udvekslingsaftaler med uddannelsesinstitutioner i udlandet kan understøtte de videregående uddannelsesinstitutioners vidensudveksling på tværs af grænser og styrke kvaliteten af uddannelserne.

Endelig vurderes det, at virtuel udveksling vil kunne give studerende, som f.eks. på grund af fysiske, sundhedsmæssige eller familiære forhold har svært ved at deltage i fysisk udveksling, bedre muligheder for at gennemføre uddannelseselementer på udenlandske uddannelsesinstitutioner.

Med henvisning til redegørelsen for gældende ret vurderes det at være hensigtsmæssigt at præcisere hjemmelsgrundlaget for de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, således at det klart fremgår, at disse institutioner vil kunne tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet. Dette vil også kunne bidrage til et mere ensartet regelgrundlag på tværs af ministeriets uddannelsesområder.

På den baggrund foreslås det, at der i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner indsættes et nyt § 9 d, stk. 1, hvorefter uddannelsesinstitutionen vil kunne tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

Den foreslåede § 9 d, stk. 1, har ikke i sig selv til formål at ændre den gældende retstilstand, men har til formål at præcisere hjemmelsgrundlaget for, at de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner på ministeriets område vil kunne tilrettelægge uddannelser med henblik på studenterudveksling.

Endvidere foreslås det at indsætte et nyt § 9 d, stk. 2, hvorefter dele af uddannelser, der gennemføres ved en uddannelsesinstitution i udlandet som led i en udvekslingsaftale, vil kunne gennemføres helt eller delvist virtuelt.

UDKAST

Forslaget vil således indebære, at studerende ved brug af digitale hjælpemidler m.v. vil kunne gennemføre elementer af en uddannelse ved en institution i udlandet, uden at den studerende fysisk opholder sig i det land, hvor uddannelsesinstitutionen er hjemmehørende.

Det er ikke hensigten, at virtuel udveksling skal afløse traditionel, fysisk udveksling, men at virtuel udveksling vil kunne supplere og understøtte fysisk udveksling, f.eks. ved at kombinere de to former i et samlet forløb.

Den del af en uddannelse, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske institution og en institution i udlandet, vil dermed også som følge af det foreslåede kunne gennemføres som såkaldt ”blended learning”, hvor en del af uddannelsesforløbet gennemføres virtuelt, mens den resterende del af forløbet gennemføres fysisk ved fremmøde ved institutionen i udlandet.

Det er med forslaget ikke hensigten at ændre på de studerendes muligheder for på eget initiativ at indgå aftaler om at gennemføre en del af uddannelsen i udlandet i form af et relevant uddannelses- eller praktikforløb i udlandet. Med henblik på at kunne følge kvaliteten og omfanget af de uddannelsesdele, der gennemføres virtuelt, foreslås det dog, at muligheden for virtuel udveksling alene vil kunne omfatte uddannelsesdele, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske uddannelsesinstitution og en institution i udlandet.

Udvekslingsforløb, som ikke gennemføres som led i en udvekslingsaftale, vil derfor som hidtil skulle gennemføres som fysiske udvekslingsforløb.

Det foreslås endvidere, at der i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner indsættes et nyt § 10, stk. 5, der indebærer, at uddannelses- og forskningsministeren vil kunne fastsætte regler om virtuel udveksling efter den foreslåede § 9 d, stk. 2, jf. dette lovforslags § 3, nr. 1.

Det forventes, at ministeren på den baggrund vil fastsætte regler, der tilpasser gældende bekendtgørelsesregler til den foreslåede mulighed for at indgå udvekslingsaftaler, hvorunder dele af uddannelser kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Der forventes herunder, at der vil blive fastsat regler om rammer for tilrettelæggelsen af virtuel udveksling og om kvalitetssikring i den forbindelse. Der vil også kunne fastsættes regler om andre lignende forhold.

2.4. Maritime uddannelsesinstitutioner

2.4.1. Gældende ret

Formålet med det samordnede maritime uddannelsessystem er at sikre praksisnære uddannelser, der på et internationalt niveau og i overensstemmelse med internationale konventioner imødekommer behovet for kvalificeret arbejdskraft, og hvis videngrundlag er erhvervs- og professionsbaseret. De maritime professionsbacheloruddannelser skal bygge på forsknings- og udviklingsviden inden for de relevante fagområder. Der henvises til § 1, stk. 2 og 3, i lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 781 af 8. august 2019.

De maritime uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område betegner en række uddannelser på forskellige niveauer; professionsbacheloruddannelser, erhvervsuddannelser, en gymnasial uddannelse, HF-søfart samt uddannelse ved et skoleskib.

Institutioner, der udbyder videregående maritime uddannelser af mere end 18 måneders varighed, skal tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet. Der henvises til § 11 c i lov om maritime uddannelser.

Det følger af § 11 d, stk. 1, i lov om maritime uddannelser, at en institution efter aftale med en eller flere udenlandske institutioner kan tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen kan gennemføres ved anerkendte udenlandske institutioner.

Endelig kan uddannelses- og forskningsministeren efter § 11 e fastsætte regler om den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen skal gennemføres ved en eller flere anerkendte udenlandske institutioner.

De maritime professionsbacheloruddannelser er omfattet af reglerne i LEP-loven, og regler fastsat i medfør heraf. Det indebærer bl.a., at de maritime uddannelsesinstitutioner, der udbyder professionsbacheloruddannelser, skal fastsætte regler i studieordningens institutionsdel, som angiver, hvilke dele af uddannelsen den studerende har mulighed for at gennemføre i udlandet, jf. § 9, samt regler, der knytter sig hertil, herunder regler om forhåndsmærke. Der henvises til § 21, stk. 2, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 2672 af 28. december 2021 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (LEP-bekendtgørelsen).

Det følger af LEP-bekendtgørelsen § 22, stk. 3, 1. pkt., at studerende ved en erhvervsakademi- eller professionsbacheloruddannelse ved forhåndsgodkendelse af studieophold i Danmark eller udlandet har pligt til efter endt studieophold at dokumentere det godkendte studieopholds gennemførte uddannelseselementer.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 544 af 24. april 2015 om ændring af lov om maritime uddannelser og lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. (harmonisering af visse regler for de maritime uddannelser), at mange flere danske studerende skal tage uddannelsesophold i udlandet, og at de studerende gennem udlandsophold får international indsigt og større forståelse af andre kulturer, ligesom studerende, der har gennemført et ophold i udlandet, er en vigtig kilde til ny viden, kvalitet og internationalt udsyn. Der henvises til Folketingstidende 2014-15 (1. samling), A, L 131 som fremsat, side 8.

2.4.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den digitale udvikling og perioderne med restriktioner som følge af coronapandemien har medført en stigende interesse for virtuel udveksling som et alternativ eller et supplement til traditionel, fysisk studenterudveksling.

Denne udvikling afspejles også i forordningen om EU-programmet Erasmus+ 2021-2027, som opfordrer til øget brug af virtuel læring og virtuelt samarbejde.

Det er ministeriets opfattelse, at de videregående uddannelsesinstitutioner, herunder de maritime uddannelsesinstitutioner, på Uddannelses- og Forskningsministeriets område i relevant omfang bør have de samme muligheder for også at kunne indgå aftaler om mere fleksible udvekslingsforløb, som der bl.a. lægges op til med Erasmus+-programmet.

Ministeriet vurderer, at studerende kan få mere viden og forståelse for internationale forhold og andre kulturer ved at gennemføre en del af en videregående uddannelse på en uddannelsesinstitution i udlandet.

Herudover vurderer ministeriet, at forbedrede muligheder for at indgå udvekslingsaftaler med uddannelsesinstitutioner i udlandet kan understøtte de videregående uddannelsesinstitutioners vidensudveksling på tværs af grænser og styrke kvaliteten af uddannelserne.

Endelig vurderes det, at virtuel udveksling vil kunne give studerende, som f.eks. på grund af fysiske, sundhedsmæssige eller familiære forhold har

UDKAST

svært ved at deltage i fysisk udveksling, bedre muligheder for at gennemføre uddannelseselementer på udenlandske uddannelsesinstitutioner.

På den baggrund foreslås det, at der i lov om maritime uddannelser indsættes et nyt § 11 g, stk. 1, hvorefter dele af uddannelser efter §§ 11 c-11 e, der gennemføres ved en udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, vil kunne gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Forslaget vil således indebære, at studerende ved brug af digitale hjælpemidler m.v. vil kunne gennemføre elementer af en uddannelse ved en institution i udlandet, uden at den studerende fysisk opholder sig i det land, hvor uddannelsesinstitutionen er hjemmehørende.

Det er ikke hensigten, at virtuel udveksling skal afløse traditionel, fysisk udveksling, men at virtuel udveksling kan supplere og understøtte fysisk udveksling, f.eks. ved at kombinere de to former i et samlet forløb.

Den del af en uddannelse, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske institution og en institution i udlandet, vil dermed også som følge af det foreslåede kunne gennemføres som såkaldt ”blended learning”, hvor en del af uddannelsesforløbet gennemføres virtuelt, mens den resterende del af forløbet gennemføres fysisk ved fremmøde ved institutionen i udlandet.

Det er med forslaget ikke hensigten at ændre på de studerendes muligheder for på eget initiativ at indgå aftale om at gennemføre en del af uddannelsen i udlandet i form af et relevant uddannelses- eller praktikforløb i udlandet. Med henblik på at kunne følge kvaliteten og omfanget af de uddannelsesdele, der gennemføres virtuelt, foreslås det dog, at muligheden for virtuel udveksling alene vil kunne omfatte uddannelsesdele, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske uddannelsesinstitution og en institution i udlandet.

Udvekslingsforløb, som ikke gennemføres som led i en udvekslingsaftale, vil derfor som hidtil skulle gennemføres som fysiske udvekslingsforløb.

Det foreslås endvidere, at der i lov om maritime uddannelser indsættes et nyt § 11 g, stk. 2, der indebærer, at uddannelses- og forskningsministeren vil kunne fastsætte regler om virtuel udveksling efter den foreslåede § 11 g, stk. 1, jf. dette lovforslags § 4, nr. 1.

Det forventes, at ministeren på den baggrund vil fastsætte regler, der tilpasser gældende bekendtgørelsesregler til den foreslåede mulighed for at indgå

udvekslingsaftaler, hvorunder dele af uddannelser kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Der forventes herunder, at der vil blive fastsat regler om rammer for tilrettelæggelsen af virtuel udveksling og om kvalitetssikring i den forbindelse. Der vil også kunne fastsættes regler om andre lignende forhold.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for det offentlige. Det bemærkes i den forbindelse, at dette understøttes af, at der sideløbende med behandlingen af dette lovforslag ved en ændring af bekendtgørelse om tilskud m.v. til videregående uddannelser på erhvervsakademier, professionshøjskoler og maritime uddannelsesinstitutioner m.fl. forventes foretaget en justering af reglerne om balance mellem indgående og udgående udvekslingsaktivitet, som er en forudsætning for tilskud til aktiviteten.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Det vurderes, at principperne for agil erhvervsrettet lovgivning ikke er relevante for lovforslaget.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

7. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 31. august 2023 til den 28. september 2023 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatsamfundet, Akademikerne, Akkrediteringsrådet, Ankestyrelsen, Arkitektskolen Aarhus, Copenhagen Business School, Danmarks Akkrediteringsinstitution, Danmarks Forsknings- og Innovationspolitiske Råd, Danmarks Medie- og Journalisthøjskole, Danmarks Statistik, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Magisterforening, Danske Erhvervsakademier, Danske Professionshøjskoler, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Revisorer – FSR, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Datatilsynet, Designskolen Kolding, Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering, DI, Djøf, Erhvervsakademi Kolding, Erhvervsakademi Midt-Vest, Erhvervsakademi Zealand, Erhvervsakademi Syd-Vest, Erhvervsakademi Aarhus, Erhvervsakademi Copenhagen Business Academy, Erhvervsakademi Dania, EVA-Danmarks Evalueringsinstitut, Fagligt Fælles Forbund – 3F, FGU Danmark, FH-Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Fredericia Maskinmesterskole, HK/Stat, Ingeniørforeningen IDA, IT-Universitetet i København, KL, Københavns Erhvervsakademi, Københavns Maskinmesterskole, Københavns Professionshøjskole, Københavns Universitet, Marstal Navigationsskole, MARTEC, OpenDenmark, Professionshøjskolen Absalon, Rektorkollegiet for de kunstneriske og kulturelle uddannelser, Rektorkollegiet for de maritime uddannelser, Rigsrevisionen, Roskilde Universitet, Rådet for Erhvervsakademiuddannelser og Professionsbacheloruddannelser, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser, Rådet for Voksen og Efteruddannelse, SIMAC, Skoleskibet Georg Stage, Svendborg Søfartsskole, Syddansk Universitet, Teknisk Landsforbund, University College Lillebælt, University College Nordjylland, University College Syddanmark, VIA University College, VUC Bestyrelsesforeningen, Aalborg Universitet, Århus Maskinmesterskole og Aarhus Universitet.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)

UDKAST

Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

UDKAST

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Et universitet kan i samarbejde med et eller flere udenlandske universiteter udbyde hele eller dele af uddannelser efter universitetslovens § 3 i udlandet. Uddannelsernes enkelte dele gennemføres ved universitetet og ved et eller flere af de udenlandske universiteter. Delene, der gennemføres ved de udenlandske universiteter, kan være valgfrie eller obligatoriske. Gennemføres hele uddannelsen i udlandet, kan universitetet lade det udenlandske universitet udbyde uddannelsen, hvis det sker i samarbejde med det danske universitet. Der henvises til § 3 a, stk. 1, i lov om universiteter (universitetsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 778 af 7. august 2019.

Universitetet kan i samarbejde med udenlandske universiteter udbyde kandidatuddannelser som led i EU-studieprogrammer om Erasmus Mundus, hvor uddannelsens enkelte dele gennemføres ved universitetet og ved et eller flere af de udenlandske universiteter efter aftale mellem de pågældende universiteter (Erasmus Mundus-kandidatuddannelser). Der henvises til § 3 a, stk. 2, i universitetsloven.

Der er en stigende interesse for virtuel udveksling som et alternativ eller et supplement til traditionel, fysisk studenterudveksling. Universiteterne har udtrykt ønske om at kunne indgå aftaler om mere fleksible udvekslingsforløb, som der også opfordres til i forordningen om EU-programmet Erasmus+ 2021-2027.

Med dette lovforslags § 1, nr. 1, foreslås det derfor, at der i universitetslovens § 3 a indsættes et stk. 7, hvorefter dele af uddannelser omfattet af § 3 a, stk. 1, der gennemføres ved en udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, eller § 3 a, stk. 2, vil kunne gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Det foreslåede indebærer, at studerende ved brug af digitale hjælpemidler m.v. vil kunne gennemføre elementer af en uddannelse ved en institution i udlandet, uden at den studerende fysisk opholder sig i det land, hvor uddannelsesinstitutionen er hjemmehørende.

Det er ikke hensigten, at virtuel udveksling skal afløse traditionel, fysisk udveksling, men at virtuel udveksling vil kunne supplere og understøtte fysisk udveksling, f.eks. ved at kombinere de to former i et samlet forløb.

UDKAST

Den del af en uddannelse, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske institution og en institution i udlandet, vil dermed også som følge af det foreslåede kunne gennemføres som såkaldt ”blended learning”, hvor en del af uddannelsesforløbet gennemføres virtuelt, mens den resterende del af forløbet gennemføres fysisk ved fremmøde ved institutionen i udlandet.

Der vil herunder kunne være tale om udvekslingsforløb med kortere eller længere fysisk tilstedeværelse på en udenlandsk uddannelsesinstitution, og hvor det virtuelle element af forløbet er placeret før, under eller efter elementet med fysisk udveksling.

De studerende vil som hidtil – uanset om der er tale om et rent virtuelt udvekslingsforløb eller ”blended learning” – være indskrevet på den udenlandske institution, hvor udvekslingsforløbet gennemføres.

Det foreslåede omfatter alene uddannelsesdele, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske uddannelsesinstitution og en institution i udlandet.

Studerende, som på eget initiativ gennemfører en del af uddannelsen ved en uddannelsesinstitution i udlandet, vil ikke være omfattet af den foreslåede ordning, men vil som hidtil kunne gennemføre dele af uddannelsen ved et fysisk ophold i udlandet. Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter universitetslovens § 3 a, stk. 7, fastsætter ministeren regler om udbud og gennemførelse af uddannelser efter § 3 a, stk. 1-6, herunder om udstedelse af eksamensbevis.

Som en konsekvens af dette lovforslags § 1, stk. 1, foreslås det med dette lovforslags § 1, nr. 2, at ændre henvisningen til stk. 1-6 i § 3 a, stk. 7, 1. pkt., der bliver til § 3 a, stk. 8, 1. pkt., til en henvisning til stk. 1-7.

Det foreslås at indsætte en tilføjelse i § 3 a, stk. 7, der bliver stk. 8, jf. dette lovforslags § 1, nr. 1, der indebærer, at ministeren kan fastsætte regler om virtuel udveksling efter den foreslåede § 3 a, stk. 7, jf. dette lovforslags § 1, nr. 1.

Det forventes, at ministeren på den baggrund vil fastsætte regler, der tilpasser gældende bekendtgørelsesregler til den foreslåede mulighed for at indgå

UDKAST

udvekslingsaftaler, hvorunder dele af uddannelser kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Der forventes herunder, at der vil blive fastsat regler om rammer for tilrettelæggelsen af virtuel udveksling og om kvalitetssikring i den forbindelse. Der vil også kunne fastsættes regler om andre lignende forhold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

Til nr. 1

Institutioner, der udbyder erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, skal tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet. Der henvises til § 8 i LEP-loven i bekendtgørelse af lov nr. 1343 af 10. december 2019 om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser (herefter LEP-loven).

Det følger af LEP-lovens § 9, stk. 1, at en institution efter aftale med en eller flere udenlandske institutioner kan tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen kan gennemføres ved anerkendte udenlandske institutioner.

Endelig kan uddannelses- og forskningsministeren efter LEP-lovens § 10 tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen skal gennemføres ved en eller flere anerkendte udenlandske institutioner.

Der er en stigende interesse for virtuel udveksling som et alternativ eller et supplement til traditionel, fysisk studenterudveksling. Professionshøjskoler og erhvervsakademier har udtrykt ønske om at kunne indgå aftaler om mere fleksible udvekslingsforløb, som der også opfordres til i forordningen om EU-programmet Erasmus+ 2021-2027.

Med dette lovforslags § 2, nr. 1, foreslås det derfor, at der i LEP-lovens kapitel 3 indsættes en ny § 10 a. Med det foreslåede § 10 a, stk. 1, vil dele af uddannelser efter §§ 8-10, der gennemføres ved en udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, kunne gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Det foreslåede indebærer, at studerende ved brug af digitale hjælpemidler m.v. vil kunne gennemføre elementer af en uddannelse ved en institution i

UDKAST

udlandet, uden at den studerende fysisk opholder sig i det land, hvor uddannelsesinstitutionen er hjemmehørende.

Det er ikke hensigten, at virtuel udveksling skal afløse traditionel, fysisk udveksling, men at virtuel udveksling vil kunne supplere og understøtte fysisk udveksling, f.eks. ved at kombinere de to former i et samlet forløb.

Den del af en uddannelse, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske institution og en institution i udlandet, vil dermed også som følge af det foreslåede kunne gennemføres som såkaldt ”blended learning”, hvor en del af uddannelsesforløbet gennemføres virtuelt, mens den resterende del af forløbet gennemføres fysisk ved fremmøde ved institutionen i udlandet.

Der vil herunder kunne være tale om udvekslingsforløb med kortere eller længere fysisk tilstedeværelse på en udenlandsk uddannelsesinstitution, og hvor det virtuelle element af forløbet er placeret før, under eller efter elementet med fysisk udveksling.

De studerende vil som hidtil – uanset om der er tale om et rent virtuelt udvekslingsforløb eller ”blended learning” – være indskrevet på den udenlandske institution, hvor udvekslingsforløbet gennemføres.

Det foreslåede omfatter alene uddannelsesdele, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske uddannelsesinstitution og en institution i udlandet.

Studerende, som på eget initiativ gennemfører en del af uddannelsen ved en uddannelsesinstitution i udlandet, vil ikke være omfattet af den foreslåede ordning, men vil som hidtil kunne gennemføre dele af uddannelsen ved et fysisk ophold i udlandet.

Med det foreslåede § 10 a, stk. 2, vil uddannelses- og forskningsministeren kunne fastsætte regler om virtuel udveksling efter stk. 1. Det forventes, at ministeren på den baggrund vil fastsætte regler, der tilpasser gældende bekendtgørelsesregler til den foreslåede mulighed for at indgå udvekslingsaftaler, hvorunder dele af uddannelser kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Der forventes herunder, at der vil blive fastsat regler om rammer for tilrettelæggelsen af virtuel udveksling og om kvalitetssikring i den forbindelse. Der vil også kunne fastsættes regler om andre lignende forhold.

UDKAST

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Uddannelses- og forskningsministeren fastsætter regler om bl.a. uddannelsernes indhold og varighed, eksaminer, prøver og bedømmelser, adgang til uddannelserne og om afgørelse om merit m.v. Der henvises til § 10, stk. 1 og 2, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

Det forudsættes i regler udstedt i medfør af lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, at studerende kan gennemføre studieophold i udlandet. Der henvises til § 19, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 27 af 13. januar 2020 om videregående kunstneriske uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område.

Der er en stigende interesse for virtuel udveksling som et alternativ eller et supplement til traditionel, fysisk studenterudveksling, hvilket understøttes af forordningen om EU-programmet Erasmus+ 2021-2027.

Ministeriet vurderer, at der er behov for at præcisere hjemmelsgrundlaget for de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, således at det klart fremgår, at disse institutioner vil kunne tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

Det foreslås derfor med dette lovforslags § 3, nr. 1, at der i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner indsættes en ny § 9 d, stk. 1, hvorefter uddannelsesinstitutionen vil kunne tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.

Det foreslåede indebærer, at det er en mulighed for den videregående kunstneriske uddannelsesinstitution at tilrettelægge uddannelserne med henblik på studenterudveksling. Institutionen vil derfor kunne foretage en vurdering af, om det for den konkrete uddannelse vil være hensigtsmæssigt at tilrettelægge den med henblik på udveksling.

Det er ministeriets opfattelse, at de videregående uddannelsesinstitutioner, herunder de videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, bør have

UDKAST

de samme muligheder for at indgå udvekslingsaftaler med udenlandske uddannelsesinstitutioner, hvori det indgår, at udvekslingen vil kunne gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Det foreslås derfor med dette lovforslags § 3, nr. 1, at der i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner indsættes en ny § 9 d, stk. 2, hvorefter dele af uddannelser, der gennemføres ved en uddannelsesinstitution i udlandet som led i en udvekslingsaftale, vil kunne gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Det foreslåede indebærer, at studerende ved brug af digitale hjælpemidler m.v. vil kunne gennemføre elementer af en uddannelse ved en institution i udlandet, uden at den studerende fysisk opholder sig i det land, hvor uddannelsesinstitutionen er hjemmehørende.

Det er ikke hensigten, at virtuel udveksling skal afløse traditionel, fysisk udveksling, men at virtuel udveksling vil kunne supplere og understøtte fysisk udveksling, f.eks. ved at kombinere de to former i et samlet forløb.

Den del af en uddannelse, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske institution og en institution i udlandet, vil dermed også som følge af det foreslåede kunne gennemføres som såkaldt ”blended learning”, hvor en del af uddannelsesforløbet gennemføres virtuelt, mens den resterende del af forløbet gennemføres fysisk ved fremmøde ved institutionen i udlandet.

Der vil herunder kunne være tale om udvekslingsforløb med kortere eller længere fysisk tilstedeværelse på en udenlandsk uddannelsesinstitution, og hvor det virtuelle element af forløbet er placeret før, under eller efter elementet med fysisk udveksling.

De studerende vil som hidtil – uanset om der er tale om et rent virtuelt udvekslingsforløb eller ”blended learning” – være indskrevet på den udenlandske institution, hvor udvekslingsforløbet gennemføres. Det foreslåede omfatter alene uddannelsesdele, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske uddannelsesinstitution og en institution i udlandet.

Studerende, som på eget initiativ gennemfører en del af uddannelsen ved en uddannelsesinstitution i udlandet, vil ikke være omfattet af den foreslåede ordning, men vil som hidtil kunne gennemføre dele af uddannelsen ved et fysisk ophold i udlandet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2. og 2.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

UDKAST

Til nr. 2

Uddannelses- og forskningsministeren fastsætter regler om bl.a. uddannelsernes indhold og varighed, eksaminer, prøver og bedømmelser, adgang til uddannelserne og om afgørelse om merit m.v. Der henvises til § 10, stk. 1 og 2, i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

Med dette lovforslags § 3, nr. 2, foreslås det, at der i lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner indsættes et nyt § 10, stk. 5, der indebærer, at uddannelses- og forskningsministeren vil kunne fastsætte regler om virtuel udveksling efter den foreslåede § 9 d, stk. 2, jf. dette lovforslags § 3, nr. 1.

Det forventes, at ministeren på den baggrund vil fastsætte regler, der tilpasser gældende bekendtgørelsesregler til den foreslåede mulighed for at indgå udvekslingsaftaler, hvorunder dele af uddannelser kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Der forventes herunder, at der vil blive fastsat regler om rammer for tilrettelæggelsen af virtuel udveksling og om kvalitetssikring i den forbindelse. Der vil også kunne fastsættes regler om andre lignende forhold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2. og 2.3.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Institutioner, der udbyder videregående maritime uddannelser af mere end 18 måneders varighed, skal tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet. Der henvises til § 11 c i lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 781 af 8. august 2019.

Det følger af § 11 d, stk. 1, i lov om maritime uddannelser, at en institution efter aftale med en eller flere udenlandske institutioner kan tilrettelægge den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen kan gennemføres ved anerkendte udenlandske institutioner.

Endelig kan uddannelses- og forskningsministeren efter § 11 e fastsætte regler om den enkelte uddannelse således, at dele af uddannelsen skal gennemføres ved en eller flere anerkendte udenlandske institutioner.

UDKAST

Der er en stigende interesse for virtuel udveksling som et alternativ eller et supplement til traditionel, fysisk studenterudveksling, hvilket understøttes af forordningen om EU-programmet Erasmus+ 2021-2027.

Det er ministeriets opfattelse, at de videregående uddannelsesinstitutioner, herunder de maritime uddannelsesinstitutioner, bør have de samme muligheder for at indgå udvekslingsaftaler med udenlandske uddannelsesinstitutioner, hvori det indgår, at udvekslingen vil kunne gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Med dette lovforslags § 4, nr. 1, foreslås det derfor, at der i lov om maritime uddannelser indsættes en ny § 11 g. Med det foreslåede § 11 g, stk. 1, vil dele af uddannelser efter §§ 11 c-11 e, der gennemføres ved en udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, kunne gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Det foreslåede indebærer, at studerende ved brug af digitale hjælpemidler m.v. vil kunne gennemføre elementer af en uddannelse ved en institution i udlandet, uden at den studerende fysisk opholder sig i det land, hvor uddannelsesinstitutionen er hjemmehørende.

Det er ikke hensigten, at virtuel udveksling skal afløse traditionel, fysisk udveksling, men at virtuel udveksling vil kunne supplere og understøtte fysisk udveksling, f.eks. ved at kombinere de to former i et samlet forløb.

Den del af en uddannelse, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske institution og en institution i udlandet, vil dermed også som følge af det foreslåede kunne gennemføres som såkaldt ”blended learning”, hvor en del af uddannelsesforløbet gennemføres virtuelt, mens den resterende del af forløbet gennemføres fysisk ved fremmøde ved institutionen i udlandet.

Der vil herunder kunne være tale om udvekslingsforløb med kortere eller længere fysisk tilstedeværelse på en udenlandsk uddannelsesinstitution, og hvor det virtuelle element af forløbet er placeret før, under eller efter elementet med fysisk udveksling.

De studerende vil som hidtil – uanset om der er tale om et rent virtuelt udvekslingsforløb eller ”blended learning” – være indskrevet på den udenlandske institution, hvor udvekslingsforløbet gennemføres.

Det foreslåede omfatter alene uddannelsesdele, der gennemføres som led i en udvekslingsaftale mellem den danske uddannelsesinstitution og en institution i udlandet.

UDKAST

Studerende, som på eget initiativ gennemfører en del af uddannelsen ved en uddannelsesinstitution i udlandet, vil ikke være omfattet af den foreslåede ordning, men vil som hidtil kunne gennemføre dele af uddannelsen ved et fysisk ophold i udlandet.

Med det foreslåede § 11 g, stk. 2, vil uddannelses- og forskningsministeren kunne fastsætte regler om virtuel udveksling efter stk. 1. Det forventes, at ministeren på den baggrund vil fastsætte regler, der tilpasser gældende bekendtgørelsesregler til den foreslåede mulighed for at indgå udvekslingsaftaler, hvorunder dele af uddannelser kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Der forventes herunder, at der vil blive fastsat regler om rammer for tilrettelæggelsen af virtuel udveksling og om kvalitetssikring i den forbindelse. Der vil også kunne fastsættes regler om andre lignende forhold.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.2 og 2.4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 5

Det foreslås med bestemmelsen, at loven træder i kraft den 1. januar 2024.

Det foreslåede indebærer, at de videregående uddannelsesinstitutioner på Uddannelses- og Forskningsministeriets område fra den 1. januar 2024 får mulighed at indgå udvekslingsaftaler med udenlandske uddannelsesinstitutioner, hvori det indgår, at udvekslingen vil kunne gennemføres helt eller delvist virtuelt.

Det indebærer også, at uddannelses- og forskningsministeren fra og med den 1. januar 2024 vil kunne fastsætte nærmere regler om virtuel udveksling.

Den foreslåede lov vil ikke gælde for Færøerne eller Grønland, fordi de love, som foreslås ændret, ikke gælder for Færøerne eller Grønland og heller ikke ved kongelig anordning vil kunne sættes i kraft for Færøerne eller Grønland.

Bilag 1

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	<p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om universiteter (universitetsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 778 af 7. august 2019, som ændret ved § 3 i lov nr. 363 af 9. marts 2021 og § 1 i lov nr. 492 af 15. maj 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 3 a. Universitetet kan i samarbejde med et eller flere udenlandske universiteter udbyde hele eller dele af uddannelser efter § 3 i udlandet. Uddannelsernes enkelte dele gennemføres ved universitetet og ved et eller flere af de udenlandske universiteter. Delene, der gennemføres ved de udenlandske universiteter, kan være valgfrie eller obligatoriske. Gennemføres hele uddannelsen i udlandet, kan universitetet lade det udenlandske universitet udbyde uddannelsen, hvis det sker i samarbejde med det danske universitet.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Universitetet kan i samarbejde med udenlandske universiteter udbyde uddannelser efter § 4, stk. 1, nr. 3, som led i EU-studieprogrammer om Erasmus Mundus, hvor uddannelsens enkelte dele gennemføres ved universitetet og ved et eller flere af de udenlandske</p>	

UDKAST

<p>universiteter efter aftale mellem de pågældende universiteter (Erasmus Mundus-kandidatuddannelser).</p> <p><i>Stk. 3.</i> [...].</p> <p><i>Stk. 4.</i> [...].</p> <p><i>Stk. 5.</i> [...].</p> <p><i>Stk. 6.</i> [...].</p> <p><i>Stk. 7.</i> Ministeren fastsætter regler om udbud og gennemførelse af uddannelser efter stk. 1-6, herunder om udstedelse af eksamensbevis. Ministeren kan i den forbindelse fravige lovens bestemmelser om uddannelse og studienævn.</p>	<p>1. I § 3 a indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 7.</i> Dele af uddannelser omfattet af stk. 1, der gennemføres ved en udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, eller stk. 2 kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.«</p> <p>Stk. 7 bliver herefter stk. 8.</p> <p>2. I § 3 a, <i>stk. 7, 1. pkt.</i>, der bliver stk. 8, 1. pkt., ændres »stk. 1-6« til: »stk. 1-7«, og efter »udstedelse af eksamensbevis« indsættes: », og kan fastsætte regler om virtuel udveksling efter stk. 7«.</p>
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p>I lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1343 af 10. december 2019, som ændret ved § 1 i lov nr. 363 af 9. marts 2021, lov nr. 2622 af 28. december 2021 og § 2 i lov nr. 492 af 15. maj 2023, foretages følgende ændringer:</p>
<p>§ 10. [...].</p>	<p>1. Efter § 10 indsættes i <i>kapitel 3</i>:</p> <p>»§ 10 a. Dele af uddannelser efter §§ 8-10, der gennemføres ved en udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, kan</p>

UDKAST

	<p>gennemføres helt eller delvist virtuelt.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om virtuel udveksling efter stk. 1.«</p>
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>I lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 787 af 8. august 2019, som ændret ved § 4 i lov nr. 492 af 15. maj 2023, foretages føl- gende ændringer:</p>
<p>§ 9 c. [...].</p>	<p>1. Efter § 9 c indsættes:</p> <p>»§ 9 d. Uddannelsesinstitutionen kan tilrettelægge den enkelte ud- danneelse således, at den studerende inden for den normerede studietid har mulighed for at gennemføre dele af uddannelsen i udlandet.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Dele af uddannelser, der gennemføres ved en uddannelsesin- stitution i udlandet som led i en ud- vekslingsaftale, kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.«</p>
<p>§ 10. Uddannelses- og forsknings- ministeren fastsætter regler om:</p> <p>1) - 8) [...].</p> <p><i>Stk. 2.</i> [...].</p> <p><i>Stk. 3.</i> [...].</p> <p><i>Stk. 4.</i> [...].</p> <p><i>Stk. 5.</i> [...].</p> <p><i>Stk. 6.</i> [...].</p>	<p>2. I § 10 indsættes efter stk. 5 som et nyt stykke:</p> <p>»<i>Stk. 6.</i> Uddannelses- og forsk- ningsministeren kan fastsætte reg- ler om virtuel udveksling efter § 9 d, stk. 2.«</p>

UDKAST

	Stk. 6 bliver herefter stk. 7.
	<p style="text-align: center;">§ 4</p> <p>I lov om maritime uddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 781 af 8. august 2019, som ændret ved § 2 i lov nr. 363 af 9. marts 2021 og § 3 i lov nr. 492 af 15. maj 2023, foretages følgende ændringer:</p>
§ 11 f. [...].	<p>1. Efter § 11 f indsættes:</p> <p>»§ 11 g. Dele af uddannelser efter §§ 11 c-11 e, der gennemføres ved en udenlandsk uddannelsesinstitution som led i en udvekslingsaftale, kan gennemføres helt eller delvist virtuelt.</p> <p><i>Stk. 2.</i> Uddannelses- og forskningsministeren kan fastsætte regler om virtuel udveksling efter stk. 1.«</p>